

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat EREN
Diyarbakır Milletvekili

Türkiye cezaevlerinde hasta ve yaşlı tutuklu ve hükümlülerin sayısı her geçen yıl artmaktadır. İnsan Hakları Derneği'nin (İHD) verilerine göre, cezaevlerinde 355'i ağır olmak üzere toplam 1.412 hasta mahpus bulunmaktadır. Bu kişilerin büyük bölümü, ilerleyen yaşlarına ve kronik hastalıklarına rağmen, Adli Tıp Kurumu (ATK) veya infaz hâkimliklerince verilen "cezaevinde kalabilir" yönündeki kararlar nedeniyle özgürlüklerinden mahrum bırakılmaktadır.

Söz konusu mahpuslardan biri de 76 yaşındaki Hatice Yıldız'dır. Cezaevinde tutulan başka bir mahpusa PTT aracılığıyla para gönderdiği gerekçesiyle "örgüte finansman sağlamak" suçlamasıyla yargılanan Yıldız, 4 yıl 2 ay hapis cezasına çarptırılmıştır. Cezasının onaylanmasının ardından 23 Mart 2024 tarihinde evinden sedyeyle alınarak Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevi'ne götürülmüştür.

Cezaevinde bulunduğu sürede kronik tansiyon ve astım hastalıkları nedeniyle sık sık fenalaşan ve hastaneye kaldırılan Yıldız'ın, denetimli serbestlik ve özel infaz başvuruları da reddedilmiştir. Adli Tıp Kurumu'nun "cezaevinde kalabilir" raporu ve Bakırköy 6. İnfaz Hâkimliği'nin "ceza süresi 4 yılı aşıyor" gerekçesiyle reddettiği başvurular sonucu, 76 yaşında ve ciddi sağlık sorunları bulunan bir kadının cezaevi koşullarında tutulması devam etmektedir.

Oysa devletin yükümlülüğü, özellikle yaşlı ve ağır hasta mahpuslar için infaz erteleme, denetimli serbestlik veya evde infaz gibi özel infaz usullerini etkin şekilde uygulamak; yaşam hakkı, insan onuru ve sağlık hakkını güvence altına almaktır. 76 yaşında, kronik hastalıkları bulunan Hatice Yıldız'ın cezaevi koşullarında tutulması, Anayasa'nın 17'nci maddesinde güvence altına alınan yaşam hakkı ve insan onuruna saygı ilkesine, ayrıca Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 3'üncü maddesinde düzenlenen işkence ve kötü muamele yasağına aykırı bir durum yaratmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- 76 yaşındaki Hatice Yıldız'ın cezaevi koşullarındaki sağlık durumu, cezaevi idaresi ve Adli Tıp Kurumu tarafından hangi sıklıkla değerlendirilmektedir?
- 2- Hatice Yıldız bugüne kadar kaç kez hastaneye sevk edilmiştir ve hangi tanılarla tedavi görmüştür?

- 3- Hatice Yıldız'ın mevcut sağlık durumu, cezaevinde kalmasını imkânsız kılabacak nitelikte midir? Bu konuda Bakanlığınızın elinde bağımsız sağlık kuruluşlarından alınmış bir rapor mevcut mudur?
- 4- Adli Tıp Kurumu'nun "cezaevinde kalabilir" raporları hangi objektif tıbbi kriterlere göre düzenlenmektedir? Bu raporlar hazırlanırken bağımsız hekim görüşleri ve hasta yakınlarının beyanları dikkate alınmakta mıdır?
- 5- 70 yaşın üzerindeki mahpusların evde infaz veya denetimli serbestlikten yararlanabilmeleri için 5275 sayılı Kanun'un 110'uncu maddesinde değişiklik yapılması yönünde bir çalışma yürütülmekte midir?
- 6- Türkiye genelinde 70 yaş üstü veya kronik hastalığı bulunan kaç hükümlü ve tutuklu bulunmaktadır? Bu kişilerden kaçına son beş yıl içinde infaz erteleme si veya evde infaz uygulanmıştır?
- 7- Yaşlı ve ağır hasta mahpusların sağlık ve yaşam haklarını koruyacak biçimde infaz sürecinin yeniden düzenlenmesi amacıyla Bakanlığınız tarafından kapsamlı bir strateji planı hazırlanmakta mıdır?